

ZANGER RONALD ZINGT DE BLUES

Mij pakken ze niet.

Ik zeg het hardop kennelijk want Joop Vissekom staat naast me, helemaal vanuit het niets, en vraagt wat ik zei en ik zeg dat ik niks zei, ik zei niks.

Het is dertig graden of meer. Vanochtend heb ik een net overhemd aangetrokken omdat ik die afspraak had en deze begrafenis, maar het is nu geen net overhemd meer. Ik voel het zweet onder mijn oksels en ik voel het in kleine straaltjes langs mijn rug lopen.

Je zei wel iets, zegt hij, maar op dat moment komt de auto met de kist en ik zeg kijk, daar zal je Gappie hebben. Wij staan voor een gebouwtje met een bordje erbij, rouwruimte 2. Joops hoofd is nog roder dan anders. Aan de andere kant van het terrein staat een groep van honderd man te wachten op een andere auto met een andere kist. Op de Ooster doen ze het kennelijk zo. Ik heb mijn meeste begrafenis en op Westgaarde gehad en daar worden de gasten van de verschillende diensten onzichtbaar gehouden voor elkaar, maar Gappie kwam uit Betondorp dus ze gaan 'm hier begraven.

Hoezo pakken ze jou niet, vraagt Joop Vissekom.

Ik zeg dat hij wat op zijn kop moet zetten, heb je geen petje

of zo? Joop Vissekom heet zo omdat ie een rond bolletje op zijn schouders heeft en zijn ogen allebei een andere kant op kijken, als een paar vissen die aan het rondzwemmen zijn. Er is enige discussie geweest of ie niet gewoon vissekop heet, want er zijn genoeg mensen die hem zo noemen en het is niet onlogisch omdat hij er lelijk genoeg voor is, maar ik kijk nu naar hem en het is gewoon een vissekom.

Wat, zegt hij.

Niets, zeg ik.

Je kijkt zo, zegt hij.

Sorry.

Heb ik iets gekst? Hij voelt aan zijn neus of er geen snotje hangt.

Nee, het is niets, zeg ik.

Maar Ron, zegt Joop, waarmee pakken ze jou niet?

Ik zeg dat ik nooit iets heb gezegd over pakken maar ik zeg het nog een keer in mijn hoofd wanneer ik zes kraaien de kist met Gappie uit de auto zie schuiven. Allemaal in het pak, die kraaien, allemaal hun smoel op standje serieus. Mij pakken ze niet. Ik zeg dat niet hardop.

Joop Vissekom blijft naast me staan en ik hoop dat hij straks braaf achter de kist aan loopt omdat hij als een van de weinigen dik was met Gappie, en dat ik dan weer de tram kan pakken. Ik heb geen zin in deze poppenkast. Gappie was een flapdrol en ik heb nu genoeg aan mijn hoofd. Goed dat Joop me gezien heeft – Ron was er dus gewoon. Ze moeten je niet weg zien lopen want dan is het straks *Ron ging weg voordat Gappie ook maar in de buurt van een gat in de grond kwam* en daar heb ik geen zin in.

Gappie had K en we hadden 'm al een jaar niet meer gezien

in Huizinga. Toen we hoorden dat ie dood was, zei iedereen dat we natuurlijk wel naar de begrafenis moesten. Ik wist zeker dat niemand wilde maar er wordt over je geluld als je niet geweest bent dus ik ben er nu. Terwijl ik godverdomme wel wat beters aan mijn hoofd heb. Ik moet naar Millie, Millie moet het weten. Ze wist niet dat ik die afspraak had vanochtend maar nu moet ze het weten. Ik moet vertellen over de uitslag. God, misschien kwam ik hier wel kijken hoe dat er ook alweer uitziet, zo'n begrafenis.

De kist komt voorbij tussen die kraaien en iedereen draait mee. Ik hoor iemand vragen of we nu niet moeten klappen en iemand anders antwoordt dat Gappie gewoon de kanker had en dat je dan niet klapt. Ze drommen achter elkaar aan, achter de kist aan, het gebouwtje in, en ik blijf stilstaan en ik wacht tot Joop meedromt maar hij dromt niet. Hij blijft naast me staan. Eeuwig zonde, Ron, zegt hij.

Ik zeg niets. Met Joop Vissekom moet je altijd uitkijken voor wat je zegt. Ik zie Bertje Koek kijken, hij doet een knik met z'n hoofd, zo'n knik de andere kant op – hij wenkt, dat is het, van gaan jullie niet mee naar binnen en Joop Vissekom steekt zijn hand sussend op, maak je niet druk.

Bertje Koek knikt en steekt een duim op. Ik zie hem 'succes' zeggen tegen Joop en ik vraag me heel even af waarmee maar het kan me nu even niks schelen.

Zo sta ik alleen buiten met Joop. De grote groep aan de andere kant wacht nog op hun auto en hun kist.

Daar staan we dan, zegt Joop. Ik weet dat hij iets probeert uit te lokken dus ik zet langzaam een paar stappen in de richting van rouwruimte 2 en ik zeg zoiets als tja, maar meer krijgt ie niet van me. Hij zet een paar stappen met me mee en hij zegt

dat hij heel eerlijk met me gaat zijn en dan zegt ie dat Gappie het vast niet erg zou vinden als we nu een biertje gingen pakken en op 'm zouden proosten.

Ik zeg dat het wel zo fatsoenlijk is om bij iemands begrafenis te zijn. Jij was toch dik met hem, Joop?

Ja, dik, hoe dik is dik, zegt hij, ik kende 'm best aardig en ik denk dat hij het had gewaardeerd als zijn maten op hem zouden proosten.

Hij zou het gewaardeerd hebben als z'n maten op zijn begrafenis zouden komen, zeg ik.

Is helemaal waar, je hebt ook helemaal gelijk, en hij klopt op mijn rug. Ja, zegt hij, jou pakken ze niet, Ron.

Ik blijf staan en vraag of hij me loopt te stangen.

Nee Ron, natuurlijk niet, gewoon een geintje. Echt, gewoon een geintje. Maar serieus, ik denk wel dat we gewoon een biertje zouden moeten drinken nu. Het is verdomme honderd graden of zo en ik denk dat m'n harses aan het koken is.

Ik zei ook dat je een petje op moest zetten, zeg ik. Joop heeft een randje haar achter zijn oren en de rest van zijn schedel is glad en rood.

Dat doe je toch niet bij een begrafenis, zegt hij.

Je wordt er niet knapper op, Joop, met die rooie biljartbal.

Je kijkt weer zo, zegt hij.

Niets, zeg ik, er is niets. Maar zet iets op je hoofd. Ga naar binnen. Ik knik naar rouwruimte 2.

We kunnen ook ergens een biertje drinken, zegt Joop. Of wil je Gap nog een laatste groet brengen? Kan ook, natuurlijk.

Ik heb hier eigenlijk geen tijd voor zeg ik en terwijl ik het zeg heb ik er spijt van.

Je bedoelt voor de dienst?

Ik haal mijn schouders op omdat ik niet meer informatie wil geven.

Even een snel biertje in de buurt dan, vraagt Joop.

Ik ken het hier helemaal niet, zeg ik, ik moet naar huis en ik moet eerst nog uitzoeken hoe ik van hieruit thuiskom.

Ben je hier niet vanuit huis gekomen dan?

Er komt nog een lijkauto het terrein op. We kijken allebei hoe de grote groep in beweging komt. Nee, zeg ik, ik moest eerst ergens zijn.

Had je iets belangrijks?

Joop Vissekom vist: hij gooit een sleepnet uit en als ie het ophaalt, maakt het hem niet uit wat hij binnenhaalt, als ie maar iets binnenhaalt. Later ziet hij wel hoe hij het tegen je kan gebruiken. Gelukkig lukt het me mijn schouders op te halen. Ik wil het voor Joop niet belangrijk laten zijn maar Millie moet het weten. Als Millie het weet, praten we erover totdat het zware eraf zou zijn. Dat zware moet eraf.

Weet je Ron, hier niet ver vandaan zit een leuke tent, daar rijden we rustig heen, doen wij een biertje, eentje maar, en dan breng ik je naar huis.

Je hoeft me niet naar huis te brengen. Ik moet alleen weten hoe ik hiervandaan thuiskom.

Ook goed, dan kan je in de kroeg even rustig uitzoeken hoe je thuiskomt. Hij legt een hand op mijn schouder en leidt me weg van rouwruimte 2, naar de poort, en de grote groep kijkt hoe hun kist de auto uit wordt gedragen. Ik herken de kraaien: het zijn dezelfde als die van Gappie net.

De dood hoort bij het leven, zegt Joop.

Ik knik, het is waar dus ik zeg dat het waar is.

Je kijkt zwaarmoedig, Ron.

Ik zeg dat het hier ook een zwaarmoedige omgeving is.

Is ook zo, zegt Joop, maar de zon schijnt, het is zomer, we hebben de dag nog voor ons, laten we ervan genieten nu het nog kan. Zijn hand duwt nu een beetje en voor ik het weet staan we buiten de poort.

Voel je je nu niet meteen al beter? Joop neemt een diepe teug lucht. Er rijden net vijfduizend auto's langs dus heel fris kan die lucht niet zijn. Hij zegt dat zijn busje verderop staat en hij zegt nog een keer dat hij een prima kroeg in de buurt weet. Ik ken de hele stad aan de hand van kroegen, zegt hij. Ik zeg niet dat je bij die en die straat rechtsaf moet, ik zeg dat je bij die kroeg waar die en die achter de bar staat rechtsaf moet.

O, zeg ik.

Heb jij dat niet ook, Ron, met al je optredens? Jij hebt toch ook in elke kroeg gestaan?

Ik zeg kortaf dat ik daar niet zo'n geheugen voor heb.

Snap ik, snap ik, zegt Joop. Ik moet wel zeggen dat ik je er niet vrolijker op vind worden, ook al gaan we nu niet naar een begrafenis. Als je gewoon even leeg wil lopen, gewoon doen, hè. Ik kan heel goed luisteren. Dat zeggen mensen altijd over mij, dat ik zo goed kan luisteren.

Ik zeg dat dat goed is om te weten, al weet ik dat mensen achter zijn rug om altijd zeggen dat ie alles doorlult dus ik zeg niets. Maar ik weet ook dat ie blijft zeiken tot ik wel iets zeg omdat het net een hongerige hond is die wacht tot ie een bak vreten krijgt en godalle Jezus hoe ben ik hier nu weer in verzeild geraakt? In Oost met Joop Vissekom. Ik schud mijn hoofd kort en ik hoop onopvallend maar Joop duikt erbovenop, vraagt meteen waar ik nu mijn hoofd om schud en hij vraagt weet je wat jij bent, Ron, weet je wat jij bent, vraagt Joop, nou? Jij bent een *enigma*.

Ik zeg dat dat de eerste keer is dat ik dat hoor.

Je weet wel wat dat woord betekent, vraagt hij.

Ja, ik weet wat dat woord betekent want ik ben geen klein kind. Ik besef dat ik vanochtend precies hetzelfde tegen mijn broertje heb gezegd, toen we in het ziekenhuis onder een bord met *dat woord* liepen. Weet je wat dat woord betekent? Mijn broertje is een volwassen vent en hij heeft de havo gedaan dus hij zei dat hij heel goed wist wat *dat woord* betekent. Ik pak mijn telefoon kort om te kijken of ik misschien een berichtje van hem heb. Hij heeft niets gestuurd. Joop, zeg ik, ik heb even geen behoefte aan geklets. Niet om lullig te doen maar ik heb er even geen behoefte aan.

Hij staat meteen stil, tilt zijn handen op en zegt dat ik niets meer hoeft te zeggen, dat begrijpt ie helemaal. Weet je Ron, zegt hij, dat is waar je een vriend aan kan herkennen: vrienden kunnen gewoon stil zijn bij elkaar.

Ik knik, want dat is waar, echte vrienden kunnen stil zijn bij elkaar. Ik weet even niet waar die warme gloed vandaan komt en dan bedenk ik dat ik in de val aan het lopen ben. Je moet het hem nageven. Ik loop bijna in de val van Joop Vissekom.

Mijn broertje zou Joop moeten kennen, bedenk ik. Cor zou zo een boek over Joop schrijven. Heeft ie weer iets om geld mee te verdienen.

Vanochtend kwam ie met een nieuwe dure auto naar de afspraak. Omdat hij overdreven ver weg parkeerde, wilde hij niet dat ik die auto zou zien maar ik zag hem het terrein op rijden en uitstappen en ik keek hoe hij naar de ingang van het ziekenhuis liep, waar ik tussen de oude mannetjes stond die in een rolstoel aan het roken waren.

Mooie auto, zei ik.

Ja, zei hij, en hij keek even om en hij zei dat hij tweedehands was en er duurder uitzag dan ie was.

Je hoeft je niet te schamen dat je rijk bent, zei ik.

Ik ben helemaal niet rijk, zei hij, jij denkt altijd dat ik rijk ben maar ik ben absoluut niet rijk.

Ik zei dat hij schrijver was en dat schrijvers rijk waren, toch. Hij zei dat Stephen King rijk was, maar dat hij persoonlijk geen enkele rijke schrijver kende. Die auto had ik ook helemaal niet moeten kopen, zei hij, eigenlijk schaam ik me dat ik hem gekocht heb.

Nou, kennelijk had je het geld liggen. Zullen we naar binnen gaan?

Hij zei dat dat goed was en hij vroeg wat voor afspraak ik nou precies had.

Ik zei dat ik de uitslag van een testje zou krijgen en dat er misschien wat uitleg bij zou zitten waar ik niet slim genoeg voor was.

Wat is dat nou voor onzin, zei hij. Je bent toch een volwassen man of niet? Als je iets niet snapt, zeg je gewoon dat je het niet snapt en dat de dokter het nog een keer moet uitleggen.

Ik zei dat ik dokters niet vertrouwde. We liepen door het ziekenhuis en we liepen onder dat bord door met het woord *oncologie* en daar vroeg ik of hij wist wat dat woord betekende.

Hij zei dat hij natuurlijk wist wat dat betekende, flapdrol. Heb je kanker, vroeg hij.

Nee, ik heb geen kanker, zei ik, ik geloof nooit dat ik kanker heb.

Waarom zou je geen kanker hebben, vroeg Cor, onze pa is eraan doodgegaan.

Ik geloof er niks van, zei ik, ook niet dat onze pa het had.

Cor bleef stilstaan op de gang waar we doorheen liepen. Hij zei dat dat de grootste lulkoek was die hij ooit had gehoord. Pa rookte twee pakjes sigaretten per dag.

De perfecte dekmantel voor een proefkonijn, zei ik.

Ron, luister, waarom ben je in eerste instantie naar de dokter gegaan? Er moet toch een reden zijn dat ze je hebben onderzocht?

Ik haalde mijn schouders op. Steken, zeg ik, pijscheuten. En ik poep bloed. En af en toe een gewricht dat pijn doet. Ik heb hier een heup waar de boel niet lekker zit.

Jezus. Waarom denk jij dan dat het géén kanker was voordat je hier binnenliep?

Dat zeg ik ook niet. Nou dat zei ik net wel maar je kan het toegediend hebben gekregen, hè. Dat de proefkonijnen weer op waren. Of dat ik te kritisch werd.

Dat is belachelijk, zei hij.

De wegwijzer stuurde ons naar een lift dus we stapten de lift in. Er stond een vrouwtje met een infuus aan een paal en het leek of ze zich aan het vermaken was met op en neer in de lift gaan.

De lift stopte op onze verdieping en we stapten uit. Op de afdeling oncologie meldde ik me bij de balie, en we gingen zitten in de kuipstoeltjes.

Cor zat met zijn ellebogen op zijn knieën voor zich uit te kijken; we hadden niet zoveel te zeggen. Op een gegeven moment draaide hij zich naar me toe en zei: maar eh, je bent dus opa.

Hm, zei ik.

Mooi jochie hoor.

Mijn verbazing dat Cor dat kind al had gezien was te plotse-ling om er iets anders van te maken – ik draaide naar hem toe

in fokking ongeloof en ik maakte er iets van dat moest lijken op pijn in mijn nek maar hij had me meteen door.

Hij zei: jij hebt 'm nog niet gezien.

Natuurlijk wel.

Je hebt je eigen kleinzoon nog niet gezien.

Ik zeg toch: *natuurlijk wel?*

Jezus Ron, kom op, wat heb je nou weer verziekt dat het weer mis is tussen jou en Kevin?

Ik zei dat Kevin misschien ook wel goed was in dingen verzieken.

Cor schudde zijn hoofd. Waar is dat toch misgegaan, zei hij, zonder dat het een vraag was.

Het is misgegaan toen zijn moeder vertrok toen die jongen twee was. Weet je dat nog?

Ik weet dat nog heel goed, zei Cor, maar je kan dat niet bij je kind neerleggen.

Het is anders geen kind meer, hoor, zei ik.

Het blijft altijd je kind. Jij blijft altijd de ouder. Hij kan er ook nu niks aan doen dat zijn moeder is weggelopen.

Makkelijk praten, zeg ik. Het is niet jouw kind.

Maar het is wel mijn neefje.

Nou, lekker dan, dat je me in mijn gezicht wrijft dat jij het wel leuk hebt met hem, lekker dan, zei ik. Ik kon daar slecht mee omgaan. Ik kon daar echt slecht mee omgaan.

We zeiden niets meer.

Toen liep er een dokter langs en Corrie wees naar hem, fluis-terde: krijgt hij soms een percentage van *big pharma?*

Ik zei dat dat heel waarschijnlijk was.

Misschien is het wel een hagedis, zei hij.

Ik zei dat ie daar best grapjes over mocht maken omdat ik

niet in *lizard people* geloofde. Dat hoort echt bij de gekkies, zei ik, en ik ben geen gekkie. Ik stel alleen de juiste vragen.

Oké, zei hij. Ik zag dat hij er verder niet over wilde praten. Ik zat daar en ik dacht na over onze vader, hoe die begon met een hoestje, een onschuldig hoestje, en dat het pas veel slechter werd toen hij eenmaal in het ziekenhuis liep, en dat was een academisch ziekenhuis, dus een ziekenhuis waar ze tests deden, en daarom wist ik nu ook dat ze tegen mij zouden zeggen dat ik kanker had. Ik was zo stom om ook naar een academisch ziekenhuis te gaan. Of was ik hierheen gemanipuleerd? Kan altijd. Kan altijd.

Ik zei tegen Cor dat ik morgen op zoek zou gaan naar een alternatieve genezer. Dat ze me hier niet meer terug zouden zien als ze straks zouden zeggen dat het kanker was en dat ze me chemo zouden geven.

Jij, naar een alternatieve genezer? Dat is toch veel te geitenwollensokken voor jou?

Nou, misschien ben ik daar wel in veranderd.

Oké.

We zeiden weer een tijdje niets.

Heb je nog nagedacht over dat laatste gesprek dat we hadden, vroeg hij.

Welk gesprek? vroeg ik.

Dat we hadden bij de Sloterplas.

Ik zei dat mijn hoofd daar nou niet echt naar stond, om het daar nog een keer over te hebben.

Hij zei dat hij eraan moest denken omdat het over genezers ging, en dat hij vond dat ik daar nog hulp bij moest zoeken.

Ik zei dat ik wilde dat ik 'm dat nooit had verteld.

Hij zei dat hij blij was dat ik 'm dat had verteld omdat het